

Προς: Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού
κα. Λίνα Μενδώνη
Γενική Γραμματέα Πολιτισμού

Κοιν: 1. Γραφείο Υπουργού, κ. Παύλου Γερουλάνου
2. Γραφείο Υφυπουργού, κ. Γιώργου Νικητιάδη
3. Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Αθήνα, Τετάρτη 20 Απριλίου 2011

Θέμα: Λειτουργία Μουσείων και Αρχαιολογικών χώρων

Αξιότιμη κυρία Γενικέ,

Η συνένωση των τομέων του Πολιτισμού και του Τουρισμού, υπό μία σκέπη, το κοινό Υπουργείο που εποπτεύει τους δύο τομείς, πέρα από τη συμβολική του σημασία σηματοδοτεί και μία νέα εποχή στη σύνδεση Πολιτισμού και Τουρισμού, των δύο κομβικών αυτών τομέων για τη χώρα μας.

Σήμερα είναι μία μοναδική ευκαιρία, όχι μόνο για να προωθήσουμε τον ελληνικό τουρισμό, μέσω του Πολιτισμού και το αντίστροφο, αλλά και να δώσουμε μια νέα πνοή σ' αυτή τη σχέση, ξεκινώντας από τα απλά και αυτονόητα που θα πρέπει, από κοινού, να ρυθμίσουμε.

Στη συνέχεια σχετικών μας συνεννοήσεων, και εν όψει της συνάντησης που θα πραγματοποιήσουμε, θα θέλαμε να σας επισημάνουμε θέματα που θα πρέπει να οριοθετηθούν – επιλυθούν άμεσα και τα οποία δεν απαιτούν δαπάνες ή οι όποιες δαπάνες είναι εξαιρετικά περιορισμένες

I. Ωράρια Λειτουργίας

Αντιλαμβανόμενοι την εθνική προσπάθεια για περιορισμό των δαπανών, αλλά και με πλήρη συναίσθηση της ανάγκης για αξιοπιστία της χώρας μας στον τομέα του τουρισμού, θεωρούμε επιβεβλημένο:

1. Τα όποια, ωράρια, λειτουργίας Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων να είναι πάγια και **σταθερά**, επί σειρά ετών, ώστε να τα γνωρίζει η τουριστική αγορά και να προγραμματίζει ανάλογα τα τουριστικά πακέτα.
 - Σε αυτή τη βάση σημειώνουμε ότι το **θερινό ωράριο**- το οποίο αποτελεί μία κατάκτηση για τον ελληνικό τουρισμό- δεν είναι δυνατό να λειτουργεί ελαστικά και να αλλάζει, κατά περίπτωση κάθε χρόνο, η ημερομηνία έναρξης και λήξης του. Είναι προτιμότερο – όχι επιθυμητό- να διασφαλίζουμε την περίοδο λειτουργίας του, έστω και πιο περιορισμένα, από το να εξαγγέλλεται ένα διευρυμένο ωράριο από 1η Απριλίου μέχρι 31 Οκτωβρίου και να μην τηρείται

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

- Καταστροφικό είναι επίσης, να αποφασίζεται, **αιφνίδια**, το κλείσιμο Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων (βλ. πρόβλημα που δημιουργήθηκε με την αλλαγή στο ωράριο και την απόφαση παραμείνουν κλειστοί οι Αρχαιολογικοί χώροι τη Δευτέρα 28 Μαρτίου και να ανοίξουν 25η Μαρτίου, όταν είχαν ήδη προγραμματιστεί οργανωμένες επισκέψεις στους αρχαιολογικούς χώρους, από τα τουριστικά γραφεία και τυχόν ακύρωση των επισκέψεων αυτών θα είχε δυσμενέστερες συνέπειες για τον ελληνικό τουρισμό και για την αξιοπιστία της χώρας μας. .
 - Χαρακτηριστικό είναι επίσης, το παλαιότερο συμβάν με τον Αρχ. Χώρο του Σουνίου. Μας είχε έρθει ειδοποίηση σύμφωνα με την οποία «από λήψεως του παρόντος (fax) ο Αρχ. Χώρος του Σουνίου θα λειτουργεί με μία μόνο, πρωινή βάρδια». Γνωρίζουμε ότι αυτό συνέβη λόγω ελλείψεων σε προσωπικό. Πέραν όμως της ανάγκης έγκαιρου προγραμματισμού, τίθεται το εξής εύλογο ερώτημα:
Αν, για κάποιο λόγο «ανωτέρας βίας», υπάρχει ανάγκη, ad hoc, λήψης μέτρων γιατί τουλάχιστον δεν γίνεται το αυτονόητο και στη συγκεκριμένη περίπτωση το αυτονόητο είναι να λειτουργήσει ο χώρος με μία βάρδια, από τις 12:00μμ μέχρι τη δύση του ηλίου, οπότε και πραγματοποιούνται όλες οι οργανωμένες επισκέψεις.
2. Σε ότι αφορά το **χειμερινό ωράριο** λειτουργίας, το οποίο εκ των πραγμάτων είναι περιορισμένο, θα πρέπει να γίνει **προσαρμογή στις πραγματικές ανάγκες της αγοράς**, σύμφωνα άλλωστε και με τη **διεθνή πρακτική**.
Σήμερα τα Μουσεία και οι Αρχ. Χώροι ανοίγουν στις 08:30 π.μ, ώρα που δεν εξυπηρετεί τον τουρισμό και στην πράξη τις ώρες αυτές λειτουργούν άσκοπα. Θα πρέπει να ρυθμιστεί, κατ' αρχήν, η λειτουργία, από τις **09:30π.μ.** , μέχρι **16:00μμ**.
 3. Αιφνίδια ενημέρωσή μας για **διακοπή λειτουργίας Μουσείων και Αρχ. Χώρων** για την πραγματοποίηση επισκευών, εργασιών συντήρησης, κλπ, τα οποία προφανώς, έχουν προγραμματιστεί μεγάλο χρονικό διάστημα πριν (έγκριση πιστώσεων- διαγωνισμοί, κλπ), έχουν καταστροφικές συνέπειες για τον τουρισμό. Πρέπει να καταστεί σαφές ότι τα τουριστικά πακέτα οργανώνονται πολλούς μήνες πριν και τα τουριστικά γραφεία δεσμεύονται με συμβάσεις με τους πελάτες τους, τουρίστες/ καταναλωτές. Η μη τήρηση των όρων των προγραμμάτων δημιουργεί νομικές υποχρεώσεις και αποζημιώσεις των τουριστών και βέβαια, αμαυρώνει την εικόνα της χώρας μας στο εξωτερικό.
 4. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στους χώρους, όπου πραγματοποιούνται επισκέψεις από **κρουαζιερόπλοια**. Λόγω του μικρού χρόνου παραμονής των επισκεπτών, στους κατά τόπους προορισμούς, δεν υπάρχει καν η δυνατότητα τροποποίησης των ωραρίων των επισκέψεων. Εξ' άλλου, διακινείται μεγάλος αριθμός τουριστών και τα προβλήματα είναι ιδιαίτερα έντονα.
 5. Στη συνέχεια της συνάντησης που είχε πραγματοποιηθεί με υπεύθυνους της αρμόδιας Διεύθυνσης Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και εκπροσώπους του HATTA, ο HATTA απέστειλε **ερωτηματολόγιο** στα μέλη του για να συγκεντρωθούν ρεαλιστικές προτάσεις, για τα ωράρια λειτουργίας των βασικών Μουσείων και Αρχ. Χώρων.

Συνοψίζοντας μερικά από τα βασικότερα θέματα που έθεσαν τα μέλη μας, προκύπτουν τα εξής:

- **Διεύρυνση χειμερινού ωραρίου**
 - i. Αθήνα: Ακρόπολη/ Εθν. Αρχ. Μουσείο / Σούνιο
 - ii. Κρήτη: Κνωσός/ Αρχ. Μουσείο Ηρακλείου και Χανίων
 - iii. Κλασσικό 4ήμερο: Μυκήνες / Μυστράς / Ολυμπία/ Δελφοί
 - iv. Κως: Ασκληπιείο

λειτουργία μέχρι τη δύση του ηλίου

- **Λειτουργία σε αργίες / λοιπές ρυθμίσεις**
 - i. 25η Μαρτίου: Υπάρχουν πολλά συνέδρια, Incentives και σχολικές εκδρομές
 - ii. Ειδική ρύθμιση:
 - Μειωμένο ομαδικό εισιτήριο/ προπληρωμένο
 - Ειδικές τιμές – κίνητρα για συνέδρια και λοιπές μεγάλης κλίμακας διοργανώσεις (όπως σε άλλα κράτη)

6. Κατ' επανάληψη έχουμε θέσει υπόψη σας τα παρακάτω:

- **Εξυπηρέτηση τουριστικής κίνησης σε ημέρες αργίας**

Όπως γνωρίζετε, κυρίως στον τομέα της κρουαζιέρας, και σε κάποιες άλλες ειδικές περιπτώσεις (κυρίως συνέδρια/ Incentives), υπάρχει ανάγκη, βάσει προγράμματος, **κατ' εξαίρεση εξυπηρέτηση των τουριστών**. Σήμερα τηρείται μία συγκεκριμένη πρακτική, πολλές φορές όμως η τελική απόφαση εκδίδεται στο «παρά πέντε». Θεωρούμε ότι ως τουριστική χώρα, θα πρέπει να απλοποιήσουμε/ τυποποιήσουμε τη διαδικασία αυτή, ώστε να μην απαιτείται μακροχρόνια διαδικασία, πάντα βεβαίως υπό τον όρο ότι θα υπάρχει η σύμφωνη γνώμη των φυλάκων, οι οποίοι, όπως γνωρίζουμε είναι, κατά τεκμήριο, θετικοί. Πρόβλημα, συνήθως, δημιουργείται την ημέρα του Πάσχα που έχουμε αφίξεις κρουαζιερόπλοιων.

- **Αξιοποίηση χώρων για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων κύρους**

Κατανοούμε και επικροτούμε τη μέριμνα για τη διαφύλαξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Παράλληλα όμως εκτιμούμε ότι η φιλοξενία μεγάλης κλίμακας εκδηλώσεων (πχ. έναρξη συνεδρίου), συμβάλλει τα μέγιστα στην **ανάδειξη** της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και στη **διεθνή προβολή** της.

Θα παρακαλούσαμε, λοιπόν, να εξετασθεί από το Υπουργείο σας, σε συνεργασία με τον κλάδο μας, η δυνατότητα παραχώρησης - με αντάλλαγμα προφανώς και με τους όρους που απαιτούνται για την ασφάλεια της πολιτιστικής μας κληρονομιάς- αξιόλογων χώρων για τα την πραγματοποίηση εκδηλώσεων κύρους.

II. Μικρής κλίμακας παρεμβάσεις- βελτιώσεις

Είναι κατανοητό ότι, υπό τις παρούσες οικονομικές συνθήκες της χώρας μας, δεν είναι φρόνιμο να αναφερθούμε σε μεγάλης κλίμακας έργα, πέραν όσων προφανώς, μπορούν να ενταχθούν στο ΕΣΠΑ.

Υπάρχει όμως ανάγκη να γίνουν **μικρής κλίμακας λειτουργικές παρεμβάσεις** σε υπάρχουσες υποδομές που θα επιτρέψουν την αισθητική και λειτουργική βελτίωση Μουσείων και Αρχ. Χώρων.

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στον τομέα της **καθαριότητας** των εξωτερικών χώρων και των χώρων υγιεινής, που θα πρέπει να τηρούνται σχολαστικά.

III. Τεχνολογικός εκσυγχρονισμός Μουσείων και Αρχ. Χώρων

Επί σειρά ετών, έχουμε τη διαβεβαίωση από το Υπουργείο Πολιτισμού για την ένταξη έργων τεχνολογικού εκσυγχρονισμού των Μουσείων και των Αρχ. Χώρων, σε αναπτυξιακά προγράμματα, προκειμένου να γίνει πράξη και στη χώρα μας η **ηλεκτρονική ξενάγηση**.

Ο εκσυγχρονισμός αυτός θα επιτρέψει τόσο τη βελτίωση του επιπέδου παροχής υπηρεσιών στους τουρίστες που επισκέπτονται τη χώρα μας, όσο και την εύρυθμη λειτουργία, κυρίως των Μουσείων, κατά τις περιόδους αιχμής.

Παρακαλούμε να μας γνωρίσετε αν υπάρχουν εξελίξεις στο θέμα αυτό

IV. Τέλος, θα επιθυμούσαμε να θέσουμε υπόψη του τομέα «Πολιτισμού» του Υπουργείου μας, ένα πάγιο αίτημα του κλάδου μας.

Όπως γνωρίζετε, στην Ελλάδα **το επάγγελμα του ξεναγού είναι «κλειστό»** και εκ των πραγμάτων, δεν είναι δυνατό να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες της τουριστικής αγοράς. Από την πλευρά μας, έχουμε κατ' επανάληψη ζητήσει, μεταξύ άλλων, να δοθεί η δυνατότητα- **άδεια σε Έλληνες αρχαιολόγους, ιστορικούς, ιστορικούς τέχνης, κλπ**, να ξεναγούν στα Μουσεία και Αρχ. Χώρους της πατρίδας μας. Πέραν του αδιαμφισβήτητα υψηλού επιπέδου γνώσεων που διαθέτουν οι εξειδικευμένοι αυτοί επιστήμονες, η ρύθμιση αυτή θα συμβάλει και στην ένταξη στην αγορά εργασίας ανέργων ή ετεροαπασχολούμενων υψηλών προσόντων. Το πρόβλημα στη τουριστική αγορά είναι ασφυκτικό και έχουμε την πεποίθηση ότι με μία ευέλικτη νομοθετική ρύθμιση, μπορεί να επιτευχθεί η εύρυθμη λειτουργία της τουριστικής αγοράς.

Με την πεποίθηση ότι οι προτάσεις μας θα συμβάλλουν στην καλύτερη λειτουργία των Μουσείων και των Αρχ. Χώρων, είμαστε στη διάθεσή σας για περαιτέρω συνεργασία.

Με εκτίμηση,

Γιώργος Τελώνης
Πρόεδρος

Μάριος Καμμένος
Γενικός Γραμματέας